

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	60 f.	Vidéken:	1 K —
1 óra.	1 K 80	1 óra.	3 —
3 óra.	3 —	3 óra.	6 —
1 évre.	7 — 20	1 évre.	12 —

Lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Ide küldendő a szerkesztőséget és a kiadóhivatalt érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes szárok kaphatók: a dohánytörvényekben.

GYÜTOGAT A Nagyszakállas.

A Nagyszakállas minden héten száz lelekbé tűzmagvakat bujtogat. A teremtő és alkotó Istent kisémmizi a világból. A vallás és erkölcs parancsait egy önkényes törvényhozás találmányaira aljasítja. Isten, lélek, erkölcs, tu'világ, mese. Mese, amit azért találtak ki, hogy az emberiséget kizsákmányolni lehessen. A hatalom mindig a kizsákmányolással volt egyenrangú. A felebaráti szeretet hazugság.

Mikoron pedig mindezek az igék füledbe kondulnak, én munkás felebarátom, keserű szájjal harapsz izetlen vacsorádba. A lelked nyomott leszés dohos szaga, mint a nehéz könyvbe lepréslt sirvirág. Már kezd kikelni a lelkedbe ültetett tüztöjás. És akkor szörnyű ké-

pek nyomakódnak lelkedbe, erről a gazul kettéosztott világról. Az egyik oldalon a hatalmasok. A másikon a gyengék. A hatalmasoké minden: a pénz, az öröm az élvezet, a munkátlanság, a jóllakottság. A gyengéké a járom, amit a hatalom a nyakukba vetett. Ekkor már kikelték a tüztöjásból a tűzmadarak és rőt lobogással ég agyadban a gyűlölet tüze. Gyűlölöd a szegényes kenyeredet. Gyűlölöd az egyszerű asztalodat. Gyűlölöd a munkád verejtékezését. Mindent gyűlölöd, csak a Nagyszakállas Gyujtogatót nem, ki ime megtanít arra, hogy kit kell gyűlölöd.

Először: Gyűlölöd a gazdagokat. A gazdag terített asztalnál ül s azt a peccenyét eszi el előled, amit te kerestél meg neki. Tehát gyűlölöd a gazdagokat!

Másodszor: Gyűlölöd a hatalmasokat. A hatalmasoknak csak egy a gondjuk; hogy téged kizsákmányoljanak. Tehát gyűlölöd a hatalmasokat!

Harmadszor: Gyűlölöd a tani-

tókat. A tanítód a hatalmasokkal egy huron pendül, mikor téged a munka becsülésére, a törvények tisztelbentartására tanított és templomba vezetett, ahelyet, hogy osztályharcot, kizsákmányolást és istentagadást hirdett volna. Tehát gyűlölöd a tanítókat!

Negyedszer és főleg: Gyűlölöd a papot. A papok találták ki az Istent, a tulvilágot, a tizparancsot, csak azért, hogy a te szemeidet a másvilágra fordítván nekik e világon minél több maradjon. Tehát gyűlölöd a papot!

Most már megteltél, munkás barátom. Éhező valószínűleg eddig sem voltál, csak elégedetlen, mint talán mindenki. Hiányzott valamid? Most megkaptad! Nem a nagyobb kenyeret. Nem! Nem az emberibb életsort. Azt sem. Még élvezettel sem töltött szinülig a Nagyszakállas. Csordultig csurgatta a lelkedet gyűlölet-kutyatejjel; bódultta maszlagította agyadat az irigység boldító beléndekével; telefees-

kendezte szádát az istenkáromlás mérges viperanyálával. Ezt kaptad és tudományos alapon kaptad, mert mielőtt mindezeket a mérgeket belédőlította: bolygókat, kretáhegyeket, szinképelemzést, ciángyököket, atomokat és rádiumot emlegettetett. És akkor te innár tudományosan tartsz mindent és mindenkit gazembernek és kizsákmányolóknak, és csattogó tenyérrrel és fogakkal helyeselsz, mikor a Nagyszakállas Gyujtogató a világ legcsodálatosabb törvényét: a szeretet törvényét, felrúgván megtapodja. Hajrá! Tépjük szilánkokra a könyvek-könyvét, az evangéliumot, amely már évezredek óta hirdeti, hogy: *Méltó a munkás az ő bérére.* És tiporjuk el az egyházat, mely már akkor is égbekiáltó bűnnek minősítette a cselédek és munkások bérének elvonását, mikor Fényes és Marx és Lassalle ősei menekülni voltak kénytelenek Judeából.

— más.

A nagy hordó.

— *Fejérmegyei Napló tárcája.* —

Egyszerre csak nagy zaj kerekelt az utcán.

— Mi az? Ki az? Tán csak nem komédiások jöttek? Kérdé Furkós Balázs, a falu bognárja felvetve nagy bozontos fejét a munkáról. Miska, te ugy s olyan katuskaember vagy, eredi, nézd meg s hozz egy kis jó hírt. Nesze egyuttal egy üveg pálinkát is hozhatsz.

A kis pupos legényke örvendezve fogadott szót s eltűnt mialatt a három legény s Furkós ur, a mester szorgalmasan, faragták simították a hatalmas hordódongákat.

Jó egy óra telt el, mire a pupos visszakerült a hirtelre, a pálinkával, de egy füst alatt egy hosszú fekete-kabátos urat is hozott.

— Adjon Isten jónapot, barátaim, — szólalt meg a jövevény.

A mester fölállott s nagy, éles szekercéjét leeresztette.

— Adjon Isten uram, — morgogá.

Egy szemvágással intett a puposnak, hogy ez üveg pálinkát hejyezze el jól.

— Itt látom, nagyon jól megy a munka.

— Hát nem érünk rá pihenni.

— Mi készül most valami jeles?

— Itt a Bakos uraságnak valami ötven hordó.

— Ötvenkettő, — szólat meg egy legény.

— Hát annyi.

— Hány akós?

— Ki micsodás. Bizony itt készül egy százakós is. Epen én bajlódok vele.

— Pompás. Hát, de leülök . .

— Ide tessék.

— Mondok ezerakósat tudna csinálni?

— Jó fa kellene ahhoz, uram.

Aztán kinek?

— Az országnak, a magyar hazának, a milleniumra. Tudja?

— Bajos.

De a mester mégis úgy nevetett, mint a ki nem ijedne meg a maga árnyékától Furkós uram nagy szürkeshaju fejéből kilátzott a bátorság, de sőt az akaratnak is egy kis csücske.

— No mit szólna hozzá majszter ur?

— Attól függ, hogy és miképpen mi módon hova merre, mikorra, mennyiért? Miska hozd elő azt a pálinkát.

— Igyam? Hát nem bánom. Ez törköly.

— Szegárdi.

— Hohó akkor még egy csöppet Nagyszerű. Lehetne ebből felhozni Pestre is?

— Mért ne.

— Tudja e, hogy én miért jöttem, uram? Hogy én mit akarok, ki vagyok, kinek a küldője vagyok?

— Ha megmondja a tekintetes ur.

— Itt az irás. Engemet az ezredéves kiállítás főigazgatója küldött le, hogy a hol valamely kiválóbb erőt találok, tette serkentsem. Ugy látom, igen jó helyt járok.

Tetszett ez a legényeknek is, de hát a mesternek!

— Szép lenne ám az, ha a falu, de sőt a megye a milleniumon becsületet vallana. Nagy kitüntetés, de hát a pénz, ez, ez, Barátom inaga, — nem is tudom még a

becses nevét, csak ezután a legényke után poroszkáltam ide . . .

— Furkós Balázs volnék.

— Isten éltesse.

De már akkor a majszternek asszonyosság és a két szép barna leányka is ott állott a műhely ajtajában.

Csakhamar élénk társalgás is keletkezett a nők és az ismeretlen ur között.

— Hát Balázs, mit szólsz? Integgett jóakarattal az asszonyosság.

— Hat hiszen én nem volnék ellene.

— Nagyon helyes.

S a két ember, mint a lóvásárnál, egymás markába csapott.

— Ez nagy szó, barátom. Ezt alaposan meg kell beszélnünk. Ha nem lennék nagyon alkalmatlan, déltájt erre kereskedném.

— Légyen szerencsénk egy kis sovány ébredre, — marasztalá az asszonyosság.

A leányok is hajtogatták magukat, mivel a hosszú fekete-kabátos ur nem volt még idős ember és nagyon tudott a nők körül forogódn.

— Lássá, tisztelt barátom, ebből

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZBLÓTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000277

Tanítók fizetés rendezése.

A tanítói mozgalmak egyik legmelegebb szívű harcosa írja:

„Osi nemzeti szokás szerint: „sirva vidag a magyar“. Most is, mikor vidagunk kellene, hogy tető alá kerül a fizetésrendezésünk, bizony-bizony könny is csillan szemünkben, nem épen az öröm mámorától. Kétségkívül elismerjük, hogy gróf Zichy Jánosnak nagy harcot kell vívnia a tanítói fizetésekért; ezért hálás elismeréssel adózunk, de hogy egy kulturálamban küzdelembe kerül a nemzeti köznevelődés munkásai megélhetésének biztosítása, az felelté szomorú. A hadsereg feneketlen molochja milliárdokat emészt és mohosam halljuk azt, hogy a hadügyminiszternek e költségeket ki kellene csikarni társaitól.

És azért sem lehet teljes ami örömlünk, mert nem hogy többet adnának verejtékes munkánkért a többi tisztviselőnél, de „csekély“ különbséggel azt se kapjuk meg. Mintán „néma gyermeknek anyja sem érti a szavát“, azért illő tisztelettel, de férfias derékkal mutatunk reá: mi fáj nekünk?...

Míg a külföldön azt látjuk, hogy a tanítóság elsőrangú tényezővé válik, emelkedik tekintélyben, anyagi jólétben, addig nálunk a népnevelők, kik a nemzet legdrágább kincsét: a jövődöntő formálják, leicsinylésben, anyagi nyomorban élnek. A hírlapok, még a tanügyiék közül is egyik-másik most már le akarja szerelni a tanítóságot,

mintha már elért volna az Igéretföldjére. Azt írják: „a tanítóság abbéli óhatása, hogy az állami tisztviselők három alsó fizetési osztályának megfelelő fokozatokba osztásuk, teljesülni fog, valamint beszámítódik a tanítói szolgálat az 1893. évig visszamenően“. Továbbá: „majdnem teljesen sikerült elliminalni az állami és nem állami tanítók között való díszparitást“. E néhány sornyi örömlír között szerényen meghuzódó egy-két szócseka készlet bennünket arra, hogy a tanítóság, anyagi és erkölcsi érdekében vívott évtizedes küzdelmek fegyverét ne tegyük le. Hiszen a hivatalos és sugalmazott cikkek szerint csak igen „csekély“ dolgokról van szó, így hát könnyű lesz a dolgunk.

Akkor, midőn miniszterünk a legjobb akarattal küzd jogos kivánságaink kivívásáért, igazán érthetetlen lenne a tanítóság némasága, mellyel mintegy cserben hagyta vezérét.

Ez a fizetési tervezet még mindig kombinálva van a régievel, pedig amíg végérvesen fizetés tekintetében nem vonnak egy kategóriába a tisztviselőkkel addig csak papiroson leszünk tisztviselők és minden tisztviselő fizetésjavítás alkalmával felszakadoznak a néptanítói kar régi sebei, mert megmarad: a „csekély“ különbség. Pedig a gyermeknevelés sem „csekélyebb“ értékű állami szempontból az akták intézésénél. Ha a jelenlegi javítást meg nem javítják, akkor örömkönyvek között mondhatja a 25—30 éves tanító kenyeret kéro családjának: csití fiam, vigadni kell, mert habár csak 1893-ig visszamenőleg számít a fizetés: a tanítók pedig a IX-ik fizetési osz-

tályba is be lettek osztva, így én már ide tartozom, de az adóhivatal azt tartja „maga nekem nagyon fiatal“, 19 évnél idősebb tanító nincs az országban. Ez nem maradhat így, ha a tanítóság lelki nyugalmát helyre akarják állítani. Bizonyára tudomásul bír a magyar közoktatásügy vezetője, hogy a tanító és tanító közötti kínai falat az egyház elleneséggel állították fel, hogy a hitvallásos iskola életerős fáját „benső feres foga rágja“. Ezt jól tudja a hitvallásos tanítóság és nem igitelt fel. De vajon ezek tudta után, egyenlő oklevél, egyenlő munka mellett a nemzet ugyanazon tényezőjének, kétféle fizetést adhat-e még akkor is, ha a különbség „majdnem“ semmi. Ha a különbség oly „csekély“, akkor igazán kár egy erős ökölcsepással azt el nem simítani. Mert amíg tanító és tanító között hivatalból különbséget tesznek addig nem lesz meg az olyan nyira kívánatos lelki békeség, mi a magyar köznevelődés előrehaladásának elmaradhatatlan kelléke. Most még itt az idő! Újból és újból hívjuk fel képviselőinket ígéreteik beváltására, mert különben, ha meg is lesz ez a fizetésrendezés, ezen csak „sirva vidag a magyar — tanító.“

Urbányi C. József.

Furcsa dolgok.

Van egy régi nóta, amelyet minden akasztás után elfűtyörész a sajtó s ez a halálbüntetés eltörlése. Ilyenkor előveszik szótárunkból a nagyhangú frázisokat és elmondják, amit már százszor elmondtak. Így tehát a ke-

gyetlen Regula akasztása után is „előfűtyöröztek“. Feketedik a humanizmus, a barbárság, élethez való jognak hangoztatásától az újságpapíros, s így lenne az újság nem újság, ha újabb képtelenségeket nem találának fel. Hát erről is gondoskodott egy-két nagyhangú papíros.

Hogy bebizonyítsák humanizmusuk örjöngését, megbomlott agyvelejűknek gondolkozását, egyszerűen kijelentik, hogy az igazi gyilkosok nem a Regula Édek, hanem maga a társadalom, meg a törvény. A törvény nemcsak akkor gyilkos, ha bitófára húzza fel a Regulákat, hanem akkor is, ha börtönre itéli, mert a börtön is siralombáz, amely az elítélt egészségének aláásásával készíti elő a bűnöst a halálra. A törvény tehát mindenképen az élettől fosztja meg az embert, ehhez pedig szerintük joga nincsen. Romboljunk el tehát minden börtönt s cégeségek lakóit vigyük el a park szanatoriumba, hogy meggyógyuljanak. Semmiféle büntényt ne büntessünk, mert akkor mi vagyunk a gyilkosok, vagy ha már oly barbárok maradunk legalább valami angol parkzerű börtönöket csináljunk, ahol a gyilkoló, rabló felebarátainknak egészsége nem rongálódik meg. Hát ez kérem szintén az örületnek a csimborasszója, az agyvelőnek a tönkje. Emiatt már nem is felháborodni, hanem részvéttel kell lenni.

A statisztika azt bizonyítja, hogy amióta nagyon humánus a szívnök, lelkünk, azóta emelkedik a legnépesebb bűntényeknek száma rohamosan. Tehát csak legyen gyilkos az igazságszolgáltatás az ő börtöneivel, bitófájával. Minél többször lesz gyilkos, kegyetlen, annál keve-

a vállalkozásból sok minden lehet. A tekintetes asszony feljő Pestre. természetesen az ország költségén; a kisasszonyok feljönnek a fővárosba, természetesen az ország számájára, ott szép ismeretéseket kötnék s bizony mint mennyasszonyok ha nem mint menyecskek kerülnek haza. Parátom uram meg az aranykeresztet, de talán még valami lovagrendet is...

Furkósék el voltak ragadtatva s az asszonyság a két leányával már kergette az öreget, hogy csak álljon annak a hordónak.

Nagy ebéd, nagy vacsora. Ez egy hétig majdnem minden nap így ment. A biztos ur kitűnő fészekbe jutott.

Senkit a világon nem lehet oly könnyen felültetni, mint az igazi magyar embert.

Furkós Balázs ezental a legényekre biza a munkát, ő maga hátról hátra az erdősegeket hajszolta. Fát keresett, jó fát, ezerek hordónak.

— Hm, ez se jó, az se jó, egyik se jó, — csapkodta lábait Furkós ur, amellett egy nap se pihent.

Elment a Bakony felé. Nincs.

Lement a Drávának. Ott sincs. Hova az Isten világába menjen már?

Megpróbálta a felső vármegyéket. Ha akad jó fa, az nagyon drága volt. Annit nem fizethet. No ország, segíts. Az ország nem segített. Hogy segített volna, borzasztó annak a dolga. Csak a sok német vendéget, a sok zsidó író etetni,

ítetni, hogy hirdessék s dicsőségünket, temérdek pénzünkbe kerül.

Mit akar ilyen körülmények közt egy becsületes magyar mesterember?

Sokkal jobban ment a készülődés otthon.

A tekintetes asszony Pakson, Földváron, Szekszárdon minden jobb-csinosabb kelmét bevásárolt. Hordta ki a drága szabónak. Azok egy egész vásárt teremtetek.

Fölmenni a fővárosba, oda sok ruha kell.

Becsületet vallani az egész ország előtt, — az nagy munka.

Látta is a falu, hogy Furkós Balázsék háza fenekestől felfordult. Ott a vendég soha ki nem fogott. Ott muzsika, ott tánc, ott pompás ebédek, uzsonnák, vacsora, ünnepek.

Kihozza a hordó. Ah, egy ezerekos hordó sok mindent kihoz.

Furkós Balázs ur végre haza ke-rekedett.

Nem a régi egyszerű magyar mesterember volt ő többé. Még a hangja, még a beszéde is megváltozott. Urasan járt, gyűrűkkel, aranyórával, aranylánczcal, a lánczon egy csomó fityegővel, mint a hogy a nagy urak szoktak.

Hozott egy csomó német mesterlegényt, mert a régiek a János, az István, a Sándor, a Miska fám munkához nem értettek.

Mindent a nagy hordó emésztett föl.

Ez a csodálatos építmény az egész műhelyt elfoglalta.

Nem is készült többé Furkósék-nál semmi rendes munka ezután. De minek is?

Egy ezerekos hordó, ha még annyi kéz volna is, elfoglalná.

Furkós Balázs ur mindjárt föl-szaladt Pestre, ott a kiállítókkal értekezett, a kiállítók bevásárolták az intéző bizottságokba, az intéző bizottságok kiküldték vidékekre, majd annak az ideje is elérkezett, hogy a hordó számára a kiállítási területen egy drága épületet emeljen.

Itt ütött meg a vastag homlokára Furkós ur.

— Pénzt, pénzt, annyi temérdek pénzt!

Biztatták: ne féljen. Most Pesten temérdek a pénz, csak hogy erőnkerejével nem kötik az emberre.

No nem panaszkozhatott.

Az intézetek készséggel megmutatták kincsesládáikat.

Hanem szörnyű vékonyan csöpögött a pénz.

Pedig a nagy hordónak nagy gyomra volt és nagy szája, azt kevéssel betömni nem lehetett.

Egy kis biztatás csak jódögéit a székfővárosból, de csak annyi volt az, mint Valkón varju!

Fel kellett hozni Furkós urnak elől-gesen a tekintetes asszonyt s a kisasszonyokat. Lássák, hol lesz a hordó, mi történik a hordóval.

A két csinos leány jó magyar arcával mindenütt kedvesen fogadott vendég lett. A mama se valott szégyent ruháival.

Csak a hely, a hely, az épület a hordó!

Borzasztó hordó. Hova teszik azt, hogy kerül az ide?

— Majd, majd, — mindenfölr próbálták biztatni, — majd az idő mindent megmutat.

Ebbe kapaszkodtak Furkósék, mint a legbiztosabb támaszba és mulattak jól, hogy szinte alig akartak megválni a gyönyörű székes-fővárostól.

Pedig hol volt még a kiállítási határnapja.

Mire haza értek értek Furkósék nagy bajt találtak.

Dr. Grünwald és Rosenzweig ügyvédek Pestről két nagy pénzintézet részéről lefoglalást kértek a nagy kiállítási hordóra.

— A nagy hordóra? — kiáltá haragosan Furkós Balázs ur, hiszen még készen sincs.

— Már az ugy van, de a háza is, de a földkere is.

Dühöngött, csapkodott Furkós Balázs ur, azt mondta inkább felégeti a hordót.

— Azt nem lehet, — kiáltották hetykén a zsidó prókátorok.

— Majd megmutatom én...

Olyan hangon mondta ezt a fel-dühödött ember, hogy mindenki látta a szomszédok közül, a látogatók kíváncsi, nézők közül, hogy ebből baj lesz.

— Jézus-Mária, — kiáltott be egy hajnalon a vastablás ablak nyílásán a kis pupos Miska legény — ég, a nagy hordó, — majster ur, az Istenért, a nagy hordó!..

A majster ur nem sokat tördött: már ezzel. Erős vastag nyaka oda volt szorítva egy kötéhez, mely az ajtó sarkán lógott.

Tolnai Lajos.

vesebb szer lesz alkalmuk az ultrahumanistáknak könnyeket hullatni.

Más. Mindenekelőtt előrebocsátom, hogy semmiféle felekezeti keskedésre gondolniam akarok, csak a tényt fogom leközölni. A halálra ítéltnek utolsó kívánságait rendszerint teljesíteni szokták. A szerencsétlen Regulának több utolsó kívánságai voltak. Kért finom egyiptomi cigarettákat, még finomabb borbort. Kapott. Szalonkában óhajtott a bitófán lógni. Nem ellemezték. Visszaakart térni halála előtt a katolikus hitre. Ezt már ellemezte a magas hatalom, ezt nem engedte meg. Ugye bár mégis csak különös. Apró-cseprő, neveléses és felesleges kívánságoknál nem tesznek nehézségeket, de mikor a lélekről, a legdrágább kincsről, mikor a meggyőződésről van szó, akkor a megbukott igazságügyminiszter nem törődik az igazsággal s megtagadja a kérést. Pedig ő is cserélt már vallást, vagy talán épen ezért nem engedte meg Regulának. Nem hiába bukott miniszter, nem is tudja mi a regula.

y.

Tűz a Palotai-utcában. Gyújtogatás.

Tegnap délből pontban 12 órákor jelezték a rendőrségen, hogy a Palotai-utcában tűz van. A hajdani perec-kocsmá, jelenleg Székely Manó gabonakereskedő házában volt tűz. Ez a ház valóságos tűzfészék, nincs esztendő, hogy ott meg ne jelene a vöröskakas.

A középső gabonarakár padlásán égett az ott felhalmozott zab. Székely Manó nem volt otthon, reggel elutazott, a feleség pedig siránkozva kiabálta, hogy ő látta amint a munkások cigarettázták a raktárban, bizonyára ez volt a tűz oka.

A gyorsan megjelent városi és Felmayergyári tűzoltók hamarosan elnyomták a veszélyt s fél 1 órákor már le is szerelték az oltószerszámokat. De kár volt úgy sietniük, mert 1 órára már újból visszahívták őket. Ismét a középső raktár égett, amelyben idáig lappanghatott a tűz, vagy pedig ekkorra már újból felgyújtották, mert a rendőrség megállapította, hogy gyújtogatás esete forog fenn.

Már délelőtt 10 órákor is volt tűz ebben a házban, az egyik szélső raktárban, de a cseléd korán észre vette s a lakókat összehívta. Így csak két zsák gabona éghetett el. Most 1 órákor azonban már nagyobb volt a baj. A tűzoltóság legfőképp a szomszédos épületek megmentésére helyezte a súlyt. A zsákokat — amennyit lehetett — kihordták a középső épülethől is. A rendre a honvédség ügyelt fel. A tüzet 2 órára ismét eloltották. A rendőrség tovább nyomoz.

Denaturált spiritusz.

Öngyilkossági kísérlet családi perpatvar miatt.

Hambalgó Istvánné, született Bárándi Ilona 17 éves asszonyka szerdán délután a sógoróje miatt összepörlekedett a férjével. A vita az asszonyra nézve ügylátszik nem kedvezően ütött ki s emiatt a gyerekkasszony úgy este 7 óra tájban öngyilkossági szándékából denaturált spirituszt ivott.

A megdondolatlan menyecskét kivitték a Szent György közpörházba, ahol dr. Jóó Imre alorvos gyomormosást alkalmazott nála. A gyorssegély kelendő eredménnyel járt, úgy hogy a fiatal asszony tegnap délből már el is hagyta a kórházat. Mamák! Kár az ilyen fiatal lányokat férjhez adni.

HIREK.

Naptár.

Márc. 15. Péntek.
R. Kath.: Longin
Prot.: Longin.
Gör.: Heizein.
Zsidó: Sasin Purim.
Nap kel: 6 ó. 15. nyugszik 6 ó. 3.
Hold kel: 5 ó. 20. nyugszik 2 ó. 0.
Időjárás: Enyhe.

Köszöntünk március idusa. szívünket lázbahozó, karunkat munkára acélozó szent eszmék születése napja. A te ragyogásod fényében virággal lett tele a magyar föld, mely eddig a szolgaság és öntudatlanság tövisait termettesz számunkra. Bevilágítottál a lelkekbe, melyekre oly sokáig az éjszaka sötéte borult. Te, az ébredés drága napja, mely a szabadság bíborfényes reggelét hoztad reánk, kik addig a sötétség és halál árnyékában ültünk. Isten gondolata, hogy szabad nemzetnek szabad fiai legyünk. Te ezt valóra hívtottad. A szabad hazának szeretetében testvéri kézfogóban egyesítetted azokat, kik eddig idegenül mentek el egymás mellett.

Jójj el újra március idusa. A gonoszság napzásomait, kik a gyűlölet konkolyát hintik el népünk lelkébe, üzd vissza a sötét odukba. A szemérmelen kufárokat, kik a szabadság nevében a rombolást és pestis méteyét árulják a nép megrontására, gergesd ki a nemzet templomából. A te fényes világszágod álcázza le a nemzeti szabadság és önállóság júdásait, hogy ne lett légyen hiába első elföveteled.

Jójj el újra március idusa.

— **Eljegyzés.** Arany Sándor helybeli kovácsiparos eljegyezte Schmidt Sándor kedves leányát Mariskát.

— **A cselédekért.** A Katolikus Háziaszonyok egyesülete tegnap délelőtt írásbelileg azíránt kereste meg a vármegye alispáni hivatalát, hogy az egyesület vasuti misszióját, az általuk küldött nyomtatványok alapján ismertesse a megyebeli falvak lakóival. Ez a hivatása magaslátán álló egyesület ugyanis a cseléd-otthon, árvalányok: nevelő, cselédképző és háztartásra tanító intézményei mellé újabban a vasuti missziót is felállította. A vonatokon figyelte az egyedül utazó cselédeányokat, nehogy lélekifurakok kezeibe kerüljenek. Hiszszük, hogy az egyesület nemes munkájában támogatni fogja a megyei hatóság.

— **Vegyesfelülvizsgálat.** Folyó hó 19-én délelőtt 10 órákor katonai vegyesfelülvizsgálat lesz a város ház nagytermében.

— **Dragonyosok városunkban.** F. hó 14-én dragonyosok érkeztek városunkba. A 11-ik dragonyosrezd 3 törzstiszteje, 15 főtiszteje 196 legénye 186 loval Nitrovicából (Vérőce) Morvaországba mennek s nálunk kétnapos pihenőt tartanak. F. hó 14-én érkeztek, 15-én pihenőnapjuk lesz s 16-án folytatják még jó hosszú utjukat. F. hó 15-én este a helyőrségi tisztikar a dragonyos tisztek tiszteletére a Fekete Sas szállóudában társasvacsorát rendez.

— **A városi központi választmány.** F. hó 18-án d. e. 9 órákor ülést tart, melyen az összeíró küldöttség fog tisztségének eleget tenni.

— **Építésk meg a járványkórházat.** Gerenday Gyula kereskedő, városi bizottsági tag, egy indítványt adott be tegnap délelőtt a város házához azíránt, hogy tekintettel az újablag dühöngő gyermekbetegségekre, az új járványkórházat haladéktalanul építse fel a város. Azonkívül kéri az iskolák fertőtlenítését és egyéb óvintézkedéseket. Az indítványt a legközelebbi közgyűlésen fogják tárgyalni.

— **Jönnek a huszárok.** Hétfőn délután 3 órákor az érkező 13-as huszárok fogadtatása ügyében értekezlet lesz a város házában. Balogh József katonaiügyi előadó hivatalos átiratban arrakérte az ezredparancsnokságot, hogy ne mint tervezték két napon, hanem egyszerre jöjjenek meg.

Délután 5 órákor meleg tüstöltől lótt husok Marschallnál Kossuth-utca.

— **A pénzügyi szakosztály ülése.** A városi pénzügyi szakosztály tegnap délelőtt ülést tartott Mohay Lajos pénzügyi tanácsos elnökletével. Bethlen Gábor szobrára 50, a Magyarok Nagvasszonya I. Ferenc József jubileumi templomára 100 K-t javasol adományozni a bizottság. Kovács Mihály volt városi adóvégrehajtó özvegye 141 K temetési költséget kér, amit a bizottság megadni javasol. Tóth János belvárosi iskolaszolgá a rendőrkökhöz hasonlóan drágasági pótlékot kér, amit szintén javaslatba hozott a bizottság.

— **Elgázolás.** Lang Ignác helybeli bérkocsis István nevű fiát tegnap délelőtt Mihályi István fuvaros kocsjával elgázolta. A fiu könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **A városi agintézeti bizottság Nagy Ignác elnökletével f. hó 13-án délután ülést tartott.** Elhatározták, hogy a mostani kápolna felszerelését eladják, a oltárokat pedig, mivel azok eladása kegyelet sértés volna, széfbontják és elégetik. Winkler Vilmos főmérnök bemutatta és ismertette az új agintézet tervezetét, melyet némi módosítással elfogadtak.

— **Új honpolgár.** Trompeter Simon helybeli lakos kereskedelmi ügynököt a belügyminiszter felvette a magyar állam köztelékébe.

— **Kellemetlen levelezőlapok.** Tabi Istvánné baracska lakos nap-nap után kapott olyan levelezőlapokat, melyeket nem tehetett ki az ablakába, mert azon a leggorombább izenetek és még durvább képek voltak. Szegény asszony sirt mérgében s végre is a csendőrkökhöz fordult, akik azután kikutatták, hogy a levelezőlapokkal Tabinét elkésereedett ellenségének Szakál Istvánné martonyvársi asszonynak a fia lepté meg. A gyengéd figyelemért szigoruan fog bünhődni a pajkos fiu.

Minden háziasszony vásárolja kávé és tea szükegletét a Fiumei kávébehozatalnál.

— **Állatvásár.** A seregélyesi országos kirakodó és állatvásár f. óvi március 20-án (hétfőn) lesz. Vésztmentes helyről szabályszertű jártlatal mindenféle állat felhajtható.

— **Vesztett macska.** Csákbérenyben Kovács Alajos plebános udvarán egy macska néhány nappal ezelőtt megveszett és megmarta Beke Anna 40 éves csákbérenyi lakosnőt. Az állat másnapra elhullott s hulláját felküldötték Budapestre ez áll. főállatorvosi iskola bonctani osztályához, ahonnan tegnapelőtt érkezett vissza a gyantú megerősítő válasz, hogy a macska csakugyan vesztett volt. A hatóság intézkedésére Beke Annát felvitték a Pastuer intézetbe, a plebános udvarán levő még egy macskát és kutyát kiirtották. Azonkívül 40 napos ebzárlatot rendeltek el Csákbérenyben s erről a környékbeli községeket értesítették.

— **Mire jó a botpuska.** Király József liviamajori lakost rajtakapták a csendőrkök, amint a határban botpuskával vadászgatott. Király Józsefen kétszer verik el a port. Először mert botpuskát egyáltalán nem szabad tartani, másodsor pedig orvadászat miatt.

— **Baleset.** Molnár József kömivesmester Bodajkon egy pincét épített Grünfeld Jakabnak. A munkások az ugynevezett „árkust” nem jól állították fel, úgy, hogy az a rákockott kövek sulya alatt eldőlt és Molnárnak ballabát eltörte.

Levágandó!

A

Fejérmegyei Napló

1912. év husvétjára

nagyszámu és igen értékes
nyeremény tárgyakból
sorsolást rendez.

Mindenki egy-egy sorsjegyhez juthat,

I. 30 ilyen szelvényért. (tes-sék ezt a szelvényt levágni és a szerkesztőségben — Szent István tér 1. — beváltani.)

Egyesületi hírek.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Székesfehérvári Osztálya értesíti a tagjársakat, hogy a déli vasúti műhelybe (hó 15-ére tervezett tanulmányi kirándulás a március 15-iki ünnepélyekre való tekintettel elmarad és egy hét múlva, március hó 22-én fog megtartatni. Találkozás délután 3 órakor a pályaudvaron. Vendégeket és családtagokat szívesen látunk.

Színház.

1912. március 13.

Györgyike, drága gyermek színmű 3 felv. egy változásban, írta Szomorú Dezső. Bemutató előadás. A függöny felgördül, mire Nyárai és Alapiné elkezdnek németül beszélni, míg Miklóssy csökönnyösen magyarul zsörtölődik, pedig ő is tudna ugy. Szóval Bécsben vagyunk, a Bristol hotelben és megtudjuk, hogy Feketét ez alkalommal Györgyikének hívják, ki is igen drága gyermek, merthogy a milliomos Déri (Hübner) veszi el. Elég az hozzá, hogy a drága gyermeket mindenki öleli, az apja (Szántó), az anyja (Miklóssy), a nővérei (Huzella, Rónay), a véglegénye (Déri). Erre bejön egy színővendék (Zilahy) és ő is megöleli, miközben szépeket mond és a függöny lefut. A változásban Huzella lehuzza Miklóssy fájós lábáról a cipőt, mire Zilahy elmegegy, Miklóssy megpöfözza Feketét és a függöny legördül. A második felvonás első felében Fekete a Déri ölében ül, a második felében folyton beszél, míg kifárad és a függöny lemegegy. Következik a harmadik felvonás. Miklóssy, Szántó, Rónay elutaznak, Rónay nagyon sir, majd jön Zilahy és revolvert mutat Feketének, mire megállapítják, hogy üres. Szerző egyévi szabadságot ad Györgyikének, a függöny és a közönség le, illetve elmegegy.

Mindezekből pedig nem következik, hogy Szomorú műve abszolút rossz. Nem. Csak mint színmű rossz, mert a remekül felépített első felvonást a második kettő tökéletesen agyonlúti. Hanem van a darabban valami amiért minden artisztikus ízlésű ember ugrál örömben. Van a darabban öt alak, öt igaz-vérig ember, bámulatos finomsággal megjelölve. Mikárné, Mikár, Györgyike, Anna és Stefi. A színészek örömmel, élvezettel fogták meg ezeket a remek szerepeket és úgy játszottak, mint talán soha. Különösen Miklóssy excellált. Minden szava, minden mozdulata pompás volt, annyira, hogy nem is merjük dicsérni, mert erre a játékra felülvadt bennünk a kritikus. A többiekről nem mondhatunk egyebet, minthogy méltók voltak hozzá. Fekete játszott Györgyikét, Zilahy Terlyánszkit. Olyan megjártsást produkáltak, amit jól esett látnunk. Ugyanezt mondhatjuk Rónay és Huzelláról is, különösen az utóbbiról. Szántó is jó volt, csak alakítása nem volt szerencsés. Külön kell említenünk Dérit, aki a darab egyetlen hálátlan szerepét cipelte. Többet mint ő, ebből a szerepből kihozni alig lehet. A darab megnézését ajánljuk az irodalmi gurmandoknak, de nem a fiatal lányoknak. Azoknak nem való.

—más.

Műsor:

Péntek: márc. 15. Rákóczy Ferenc zóna.
Szombat: Szép Heléna.

Szerkesztői üzenetek.

L. L. Adony és másoknak A szelvények beváltásával 10 fill. bélyegget kérünk mellékelni.

Zsámbék. Hálásan köszönjük és méltányoljuk buzgalmat. Bárcsak már Fejérmegye területén működne, a kath. sajtó igazán nagy hasznát venné.

Mány. Igéret szép szó, ha megtartják, úgy jó.

P. Gy. Bicske. Ne hagyja beroszódni azt jó tollat.

Ker. fogy. Szövelkezet. Bodajk. A méreg megjelenése után a lap-példányokat azonnal elküldtük. Most újból küldjük.

S. J. Csak karcoljon szorgalmasan.

Apróhirdetések

Kertésztanuló, legalább 6 eleműt végzett fiú jó családból, felvétetik Kümmel Béla kereskedő kertésznel, Kert-utca.

Csonka-dűlő +1. sz. Öreg-hegyen egy fejős tehén minden órán eladó. Tudakozódni lehet özv. Kocsis Istvánnánál.

Szent-István-utca 17 szám alatti ház eladó. Tudakozódni lehet Ligetsor 2 szám alatt az ügyvédi irodában.

Malom-utca 13. sz. ház szabad kézből eladó. — Tudakozódni ugyanott lehet.

Egy jó írású fiatal ember másolói vagy leírói munkát keres melyet olcsó díjazás mellett lakásán, kivánság esetén esténként valamint ünnep és vasárnapokon a munkaadónál végeztetne. Cím a kiadóhivatalban.

Sár-utca 22. szám alatti ház eladó. Tudakozódni lehet Ligetsor 2. szám alatt az ügyvédi irodában.

2 házhely eladó, Alsókirály-sor 7. sz. alatt.

Rákóczi-utca 17. szám alatti bolthelyiség lakással együtt azonnal kiadó.

Olvasók, saját készítményűek a legkülönbözőbb kivitelben kaphatók a szeminariumi templom sekrestyénél. Megrendelésre is készít olvasókat, füzéseket, javításokat elvállal.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttetnek, SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzeme. Székesfehérvár, Néadoroszlán. Töltőgyárak.

Aki

szép, divatos cipőt akar, rendeljen

Fűzy Mártonnál

Sütő-utca 28.

Visszamaradt kész munkák jutányosan kaphatók.

Ha eladni vagy venni-valója

van az apróhirdetések közt tegye közzé!

„NIGRIN“ legjobb cipőkrém a világon!

A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

20 fillér egy óriási doboz! 1/2 kgr 75, 1/2 kgr 140, 1/2 kgr 270 fillér.

Fernolendt világhírű fénymáz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban.

! Cipőkrém különlegességek minden színben! a kontinens leghírnevesebb gyáraiból.

JÉGPOR biztos szer lábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor. — Ismételésárúítóknak minden cikkből megfelelő árengedmény! —

Puha- és keményfa padlóhoz lakk, viasz, linoleum, különböző színekben. Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkendőcs. Bőrapretura, nyeregszappan, kályha és fémtisztítószerek. Szarvasbőr-festék. Lábbeli tisztítószerek. Cipőfűző különlegességek. Cipő és csizmasámfák. Mindenféle cipődiszítékek. Kocsimosó és butortörő szarvasbőrök 1 K-től felfelé. Kocsimosó szivacsok! Arctörő bőrok.

„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes igen olcsó árak mellett kapható.

Matracok, diványok és ülésekbe való lószőr, áfriki és tengerifü eredeti gyári árakon.

LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!

Nagy lópokróc raktár. — Vizmentes ponyvák és gabonaszákak. — Trieszti szivacsbehozatal.

Langraf Gábor és Fia gépszij- és bőrkereskedésében.

Cipőfelsőrész, Kaptafagyár és árutelepei, Jókai-utca 8. és 10. szám.

TELEFON 100.

SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE.

Üzletalapítás. 1857-be.